

LISA 5 (MOBIILIRAKENDUSTE SEIRE HINDAMISVORM), ARUANNE „EESTI AVALIKU SEKTORI DIGILIGIPÄÄSETAVUS 2024. AASTAL“.

Vastavustabel, mis näitab, kuidas mobiilirakenduste seires kontrolliti vastavust [direktiivi \(EL\) 2016/2102 artiklis 6 \(eur-lex.europa.eu\)](#) osutatud standardis ([EN 301 549 \(etsi.org\)](#)) esitatud nõuetele.

Lisas on esitatud hindamisvormi tulbad „Standardi vaade“, „Testimisjuhendi vaade“, „Tähistus standardis“, „Nõude nimi“, „Nõude rakendamise eeltingimus“ ja „Testimisjuhend“ (tulpade nimetused ja selgitused on esitatud aruande alapeatükis 2.3.2. Manuaalsete testide hindamisvorm). Nõuded on reastatud „standardi vaatesse“ (st. selles järjekorras nagu on nõuded esitatud standardi lisa A).

Vastavustabel algab järgmiselt leheküljelt.

Standardi vaade	Testimisjuhendi vaade	Tähistus standardis	Nõude nimi	Nõude rakendamise eeltingimus	Testimisjuhend
1	10	5.2	Activation of accessibility features	Where ICT has documented accessibility features	<p>Juhul kui rakenduse avalikus tehnilises infos (näiteks rakenduse abi ekraanikuvas) on kirjas ligipääsetavuse funktsioonid spetsiifiliste erivajaduste jaoks, siis</p> <p>kontrolli testitavas ekraanikuvas, kas vastavad ligipääsetavuse funktsioonid on aktiveeritavad ka vastava erivajadusega inimesele.</p> <p>Nõude mõte seisneb selles, et juhul kui rakenduse sisse ehitatud erivajadusega inimestele mõeldud funktsioon on dokumenteeritud, siis funktsiooni aktiveerimiseks läbitav kasutajateekond peab arvestama selle erivajadusega (me testime siin ainult rakenduse funktsiooni aktiveerimiseks mõeldud kasutajateekondi ning selle nõude raames ei pea testima nutitelefonisüsteemi funktsioone).</p> <p>Näiteks kui abi ekraanikuva järgi on võimalik vaegnägijal muuta rakendus kõrgkontrastseks, siis kõik nupud - mida tuleb selleks vajutada - peavad olema kõrgkontrastsed.</p>

2	4	5.3	Biometrics	Where ICT uses biological characteristics	Juhul kui kasutaja autentimiseks rakenduses või rakenduse kontrollimiseks kasutatakse biomeetrilist identifikaatorit (sõrmejalg, näotuvastus jne), siis kontrolli, kas nendele on mitu erinevat biomeetrilist või mittebiomeetrilist alternatiivi.
3	127	5.4	Preservation of accessibility information during conversion	Where ICT converts information or communication	Juhul kui testitav ekraanikuva on alla laaditav mitte-veebilise dokumendina, siis hinda, kas konverteeritud versioon säilitas ligipääsetavuse info (alamlehtede valimi koostamise juhis suunas seda lisama valimisse kui „asjakohast allalaaditavat dokumenti“; st. kui vastavas dokumendis on vähemalt üks mittevastav, siis on selle nõude testi tulemus mittevastav). Selle nõude testi tulemuse saab märkida vaid asjakohase ekraanikuva kohta (ülejäänud ekraanikuvades tuleb märkida nõue kohaldamatuks).
4	28	5.5.1	Means of operation	Where ICT has operable parts	Juhul kui mõni funktsioon testitaval ekraanikuval eeldab kätega millestki kinni võtmist (<i>grasp</i>), mitme sõrme samaaegset kasutamist (<i>pinch</i>) või randme pöörämist (<i>twisting of the wrist</i>), siis kontrolli, kas seda tegevust saab teha ka muud moodi (nt. vajutades nupule).

5	112	5.5.2	Operable parts discernibility	Where ICT has operable parts	Juhul kui mõni funktsioon testitaval ekraanikuval eeldab mõne füüsilise abivahendi kasutamist, siis kontrolli, kas neid abivahendeid on võimalik eristada ilma nägemisvõimeta ja ilma seda abivahendit kasutamata (nt. abivahendid on eristatavad kombatavuse tõttu (<i>tactilely discernible</i>)).
6	24	5.6.1	Tactile or auditory status	Where ICT has a locking or toggle control	Juhul kui testitaval ekraanikuval on kasutajale nähtav lukusti või lüliti (<i>locking or toggle control</i>), siis kontrolli, kas selle staatust on võimalik teada saada puudutamise või kuulmise kaudu ilma lukusti või lüliti olekut (avatud, suletud vms) muutmata.
7	11	5.6.2	Visual status	Where ICT has a locking or toggle control	Juhul kui testitaval ekraanikuval on kasutajale nähtav lukusti või lüliti (<i>locking or toggle control</i>), siis kontrolli, kas selle olek (avatud, suletud vms) on visuaalselt arusaadav.
8	113	5.7	Key repeat	Where ICT has a key repeat function that cannot be turned off	Juhul kui rakendusse on ehitatud omaenda klaviatuuri element ja sellel on <i>key repeat</i> funktsioon (vajutades klaviatuuril klahvi ja jättes klahvi alla, kordub klahvivajutuse tagajärg), mis erineb operatsioonisüsteemi või brauseri vastavast funktsioonist ning seda ei saa deaktiveerida, siis kontrolli, kas viivitust enne <i>key repeat</i> 'i saab kohandada 2 sekundini ja <i>key repeat</i> määra saab kohandada 2 sekundini ühe tähemärgi kohta.

9	114	5.8	Double-strike key acceptance	Where ICT has a keyboard or keypad	Juhul kui rakendusse on ehitatud omaenda klaviatuuri element, siis seadista klahvivajutuse viide maksimumi peale ning vajuta mõnda (tähe)klahvi kaks korda 0,5 sekundilise vahega ning kontrolli, et tekib ainult üks täht. Kriteeriumi järgimine tagab, et kasutaja, kes vajutab klahve kogemata kiiresti mitu korda (nt käte värisemise tõttu), ei tekita iga kord mitu sümbolit korraga.
10	25	5.9	Simultaneous user actions	Where ICT uses simultaneous user actions for its operation	Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse sisse ehitatud mõni funktsioon, mis nõuab mitut samaaegset tegevust, siis kontrolli, kas seda funktsiooni saab kasutada ka ainult ühe tegevusega (nt. puutetundlikul ekraanil saab mitme sõrmega kaardi suurendamise asemel kaarti suurendada ka vastavale nupule vajutades).
10	41	5.9	Simultaneous user actions	Where ICT uses simultaneous user actions for its operation	Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse sisse ehitatud mõni funktsioon, mis nõuab mitut samaaegset tegevust, siis kontrolli, kas seda funktsiooni saab kasutada ka ainult ühe tegevusega (nt. mitme klahvi korraga vajutamise asemel saab funktsiooni aktiveerida ka ühe nupule vajutusega).
11	76	6.1	Audio bandwidth for speech	Where ICT provide two-way voice communication	Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud kahepoolse hääl-suhtluse võimalus, siis kontrolli, kas sagedusvahemiku ülemine piir on vähemalt 7000 Hz.

12	77	6.2.1.1	RTT communication	Where ICT provide two-way voice communication	<p>Kahepoolse hääl-suhtlusega peab kaasnema ka RTT (<i>Real-Time Text</i>; sõnumite saatmine ilma "saada" nuppu vajutamata) võimalus.</p> <p>Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud kahepoolse hääl-suhtluse võimalus, võimalik on testida veebi RTT toimivust (st. testija näeb teisest seadmest saadetud sõnumit) ning testimises on võimalik kasutada RTT testseadet (<i>RTT reference terminal</i>), siis kontrolli, kas suhtlus üle RTT toimib.</p>
13	78	6.2.1.2	Concurrent voice and text	Where ICT provide a means for two-way voice communication and for users to communicate by RTT	<p>Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud kahepoolse hääl-suhtluse ning RTT võimalused, siis kontrolli, kas need toimivad samaaegselt.</p>

14	79	6.2.2.1	Visually distinguishable display	Where ICT have RTT send and receive capabilities	Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud RTT võimalus, testimises on võimalik kasutada RTT testseadet ning testi saab läbi viia nii "saatja" kui "vastuvõtja" poolelt, siis tuleb saata mõlemalt poolelt sõnumid ja kontrollida, kas need on visuaalselt eristatavad (nt. erinevate osapoolte sõnumid erinevad värvi ja kirjatüüpi poolest).
15	80	6.2.2.2	Programmatically determinable send and receive direction	Where ICT have RTT send and receive capabilities	Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud RTT võimalus, testimises on võimalik kasutada RTT testseadet ning testi saab läbi viia nii "saatja" kui "vastuvõtja" poolelt, siis tuleb saata mõlemalt poolelt sõnumid ja kontrollida, kas "saatja" ja "vastuvõtja" sõnumid on tarkvaraliselt eristatavad (nt. eristatavad ekraanilugeja abil).
16	81	6.2.2.3	Speaker identification	Where ICT have RTT capabilities, and provide speaker identification for voice	Juhul kui testitavasse veebi on sisse ehitatud RTT võimalus, testitav veeb tuvastab kõneleja tema hääle järgi ning testimises on võimalik kasutada RTT testseadet, siis saada testseadmest sõnum veebi ning kontrolli, kas veeb näitab, kes teksti kirjutab.

17	82	6.2.2.4	Visual indicator of Audio with RTT	Where ICT provide two-way voice communication, and have RTT capabilities	<p>Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud kahepoolse häälsuhtluse ning RTT võimalused, siis tuleb seda testida sellega ühilduva kahepoolse häälsuhtluse funktsionaalsusega IKT-seadme (ehk "saatja" poole) abil.</p> <p>"Saatja" poolde tuleb rääkida ning seejärel kontrollida, kas testitav veeb (ehk "vastuvõtja" pool) kuvab visuaalselt heli muutumist reaajas (selline indikaator näitab kuulmispuudega inimesele, et keegi kõneleb).</p>
18	83	6.2.3	Interoperability item a)	Where ICT with RTT functionality interoperates with other ICT with RTT functionality (as required by clause 6.2.1.1)	<p>Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud kahepoolse häälsuhtluse ja RTT võimalused, kahepoolne häälsuhtlus toimib üle <i>Public Switched Telephone Network (PSTN)</i> sidevõimaluse ning testimises on võimalik kasutada V.18 testseadet (<i>V.18 reference terminal</i>),</p> <p>siis kontrolli, kas veeb on testseadmega koostalitusvõimeline (<i>interoperable</i>; st. võimeline vahetama ja kasutama infot).</p>

19	84	6.2.3	Interoperability item b)	Where ICT with RTT functionality interoperates with other ICT with RTT functionality (as required by clause 6.2.1.1)	<p>Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud kahepoolse häälsuhtluse ja RTT võimalused, kahepoolne häälsuhtlus toimib üle <i>VOIP with Session Initiation Protocol (SIP)</i> sidevõimaluse ning testimises on võimalik kasutada RFC 4103 protokollile vastavat RTT testseadet (<i>RTT reference terminal</i>),</p> <p>siis kontrolli, kas veeb on testseadmega koostalitusvõimeline (<i>interoperable</i>; st. võimeline vahetama ja kasutama infot).</p>
----	----	-------	-----------------------------	--	---

20	85	6.2.3	Interoperability item c)	Where ICT with RTT functionality interoperates with other ICT with RTT functionality (as required by clause 6.2.1.1)	<p>Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud kahepoolse häälsuhtluse ja RTT võimalused, kahepoolne häälsuhtlus toimib üle mõne muu sidevõimaluse kui <i>PSTN</i> või <i>VOIP with Session Initiation Protocol (SIP)</i> sidevõimalused ning testimises on võimalik kasutada antud sidevõimalusele vastavat RTT testseadet,</p> <p>siis kontrolli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kas veeb on testseadmega koostalitusvõimeline (<i>interoperable</i>; st. võimeline vahetama ja kasutama infot). - kas kasutatava sidevõimaluse spetsifikatsioon on avaldatud ning sisaldab meetodit tähistamiseks olukorda, kus infovahetuse käigus tekkisid moonutatud ja kaduma läinud tähemärgid.
----	----	-------	-----------------------------	--	---

21	86	6.2.3	Interoperability item d)	Where ICT with RTT functionality interoperates with other ICT with RTT functionality (as required by clause 6.2.1.1)	Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud kahepoolse häälsuhtluse ja RTT võimalused ning testimises on võimalik kasutada uuele RTT standardile vastavat RTT testseadet, siis kontrolli: *** kas veeb on testseadmega koostalitusvõimeline (<i>interoperable</i> ; st. võimeline vahetama ja kasutama infot). *** kas uue RTT standardi alusel saab kasutada kõiki senimaani veebis kasutatud sidevõimalusi.
22	87	6.2.4	RTT responsiveness	Where ICT utilise RTT input	Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud RTT võimalus ja testi saab läbi viia nii "saatja" kui "vastuvõtja" poolt, tuleb saata lühike sõnum ja kontrollida, kas "saatja" tekst jõuab "vastuvõtjani" maksimaalselt 500 millisekundi jooksul.
23	88	6.3	Caller ID	Where ICT provides caller identification, or similar telecommunications functions are provided	Juhul kui testitav ekraanikuva kuvab helistaja identiteeti, siis kontrolli, kas seda esitletakse tekstiliselt ning see tekst on ka tarkvaraliselt kindlaks tehtav (näiteks kõnesüntesaator loeb selle ette).

24	89	6.4	Alternatives to voice-based services	Where ICT provides real-time voice-based communication and also provides voice mail, autoattendant, or interactive voice response facilities	Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud reaajas häälsuhtluse (<i>real-time voice-based communication</i>), kõneposti (<i>voice mail</i>), häälkonsultandi (<i>auto-attendant</i>) ja interaktiivse häälvastuse (<i>interactive voice response</i>) võimalused, siis kontrolli: *** kas veeb pakub kasutajale infole ligipääsuks meetodeid, mis ei vaja kuulmis- või kõnevõimet. *** kas veeb võimaldab täita kõiki süsteemi poolt kasutajale täitmiseks loodud ülesandeid ilma kuulmis- või kõnevõimeta.
25	90	6.5.2	Resolution item a)	Where ICT that provides two-way voice communication includes realtime video functionality	Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud kahepoolse häälsuhtluse ning RTV (<i>Real-Time Video</i>) võimalused, siis kontrolli, kas video resolutsioon on vähemalt QVGA ehk 320×240 pikslit.
26	91	6.5.3	Frame rate item a)	Where ICT that provides two-way voice communication includes realtime video functionality	Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud kahepoolse häälsuhtluse ning RTV (<i>Real-Time Video</i>) võimalused, siis kontrolli, kas video kaadrit sekundis määr (<i>frame rate</i>) on vähemalt 20 kaadrit sekundis (<i>frames per second</i>).

27	92	6.5.4	Synchronization between audio and video	Where ICT that provides two-way voice communication includes realtime video functionality	Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud kahepoolse hääl-suhtluse ning RTV (<i>Real-Time Video</i>) võimalused, siis kontrolli, kas erinevus heli ja videopildi vahel on kuni 100 millisekundit.
28	93	6.5.5	Visual indicator of audio with video	Where ICT provides two-way voice communication, and includes realtime video functionality	Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud kahepoolse hääl-suhtluse ning RTV (<i>Real-Time Video</i>) võimalused, siis tuleb seda testida sellega ühilduva kahepoolse hääl-suhtluse funktsionaalsusega IKT-seadme (ehk "saatja" poole) abil. "Saatja" poolde tuleb rääkida ning seejärel kontrollida, kas testitav veeb (ehk "vastuvõtja" pool) kuvab visuaalselt heli muutumist reaajas (selline indikaator näitab kuulmispuudega inimesele, et keegi kõneleb).
29	94	6.5.6	Speaker identification with video (sign language) communication	Where ICT provides speaker identification for voice users	Juhul kui testitavasse ekraanikuvasse on sisse ehitatud kahepoolse hääl-suhtluse ning RTV (<i>Real-Time Video</i>) võimalused, siis tuleb seda testida sellega ühilduva video edastamise funktsionaalsusega IKT-seadme (ehk "saatja" poole) abil. "Saatja" poolel tuleb viibelda ning seejärel kontrollida, kas testitav veeb (ehk "vastuvõtja" pool) näitab, kes viipleb.

30	96	7.1.1	Captioning playback	Where ICT displays video with synchronized audio	Juhul kui ekraanikuvas on omaenda videositleja ning selles näidatavate videote vaegkuuljate subtiitrid ei ole osa videost (st. subtiitrid ei ole video peale "põletatud"), siis pane video mängima ja kontrolli, kas kasutaja saab vaegkuuljate subtiitreid oma eelistuse järgi kuvada ja kuvamine lõpetada.
31	97	7.1.2	Captioning synchronization	Where ICT displays captions	Juhul kui ekraanikuvas on omaenda videositleja ning selles näidatavate videote subtiitrid ei ole osa videost (st. subtiitrid ei ole video peale "põletatud"), siis kontrolli, kas heli ja vaegkuuljate subtiitrid on omavahelises sünkroonis (lubatud vahe on kuni 100 millisekundit).
32	98	7.1.3	Preservation of captioning	Where ICT transmits, converts or records video with synchronized audio	Juhul kui ekraanikuvas saab videosid konverteerida, siis kontrolli, kas konverteeritud video vastab nõuetele 7.1.1 ja 7.1.2.
33	99	7.1.4	Captions characteristics	Where ICT displays captions	Juhul kui ekraanikuvas on omaenda videositleja ning selles näidatavate videote vaegkuuljate subtiitrid ei ole osa videost (st. vaegkuuljate subtiitrid ei ole video peale "põletatud"), siis kontrolli, kas kasutaja saab vaegkuuljate subtiitreid oma eelistuse järgi kohandada (nt. võimalus muuta subtiitrite kirjastiili, subtiitrite värvi jne).

34	100	7.1.5	Spoken subtitles	Where ICT displays video with synchronized audio	Juhul kui ekraanikuvas on omaenda videositleja ning selles näidatavate videote subtiitrid ei ole osa videost (st. subtiitrid ei ole video peale "põletatud"), siis kontrolli, kas videositlejal on heliväljund subtiitrite heliliselt esitamiseks (nt. selle jaoks aktiveeritav heliriba (<i>audio track</i>)).
35	101	7.2.1	Audio description playback	Where ICT displays video with synchronized audio	Juhul kui ekraanikuvas on omaenda videositleja ning vähemalt ühel selles selles näidataval videol on helikirjeldus (<i>audio description</i> ; helikirjeldus on pealeloetav kirjeldus, kus dialoogide vahel kirjeldatakse ka ekraanil nähtavat), siis kontrolli, kas videositlejal on funktsionaalsus, mis lubab mängida helikirjeldust põhilise heli asemel või mõlemat heliriba (<i>audio track</i>) korraga.
36	102	7.2.2	Audio description synchronization	Where ICT has a mechanism to play audio description	Juhul kui ekraanikuvas on omaenda videositleja ning vähemalt ühel selles selles näidataval videol on helikirjeldus (<i>audio description</i> ; helikirjeldus on pealeloetav kirjeldus, kus dialoogide vahel kirjeldatakse ka ekraanil nähtavat), siis kontrolli, kas video ning helikirjeldus on omavahel sünkroonis.
37	103	7.2.3	Preservation of audio description	Where ICT transmit, convert, or record video with synchronized audio	Juhul kui ekraanikuvas saab videosid konverteerida, siis kontrolli, kas konverteeritud video vastab nõuetele 7.2.1 ja 7.2.2.

38	104	7.3	User controls for captions and audio description	Where ICT primarily display materials containing video with associated audio content	Juhul kui ekraanikuvas on üleval videod, siis kontrolli, kas vaegkuuljate subtiitrite ja helikirjelduse aktiveerimiseks või sulgemiseks ei pea tegema rohkem klikke kui video mängima või pausile panekuks.
84	51	11.1.1.1.1	Non-text content	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	Kontrolli ekraanilugejaga, kas see loeb kõigi informatiivsete piltide juures ette kirjelduse, mis annab edasi sama informatsiooni nagu pilt ise (st. piltidele on korrektselt kirjutatud alt-atribuut / aria-label). Dekoratiivsete piltide (st. selliste, mis ei anna lisainformatsiooni) ei tohi ekraanilugeja midagi ette lugeda.
85	115	11.1.1.1.2	Non-text content (closed functionality)	Where ICT is non-web software that provides a user interface which is closed to assistive technologies for screen reading	Juhul kui rakendus ei toeta ekraanilugejate kasutamist, aga rakendus on võimeline lugema heliliselt mittetekstilist sisu, siis kontrolli selle võimalusega, kas see loeb kõigi informatiivsete piltide juures ette kirjelduse, mis annab edasi sama informatsiooni nagu pilt ise. Dekoratiivsete piltide puhul ei tohi ekraanilugeja midagi ette lugeda.

86	19	11.1.2.1.1	Audio-only and video-only (pre-recorded)	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	<p>Kontrolli, kas eellindistatud helisalvestisele või ilma helita videole (nt. animatsioon või tummfilm) on lisatud selle sisu edasi andev alternatiiv. Helisalvestise puhul näiteks tekstiline sisukirjeldus (<i>transcription</i>) nagu salvestise sisu käsikiri; helitu video puhul näiteks helikirjeldus (<i>audio description</i>; helikirjeldus on pealeloetav kirjeldus, kus dialoogide vahel kirjeldatakse ka ekraanil nähtavat).</p> <p>Erand on audio- ja videosisu, mis on ise alternatiiviks veebis olevale sisule (nt. helitu viipekeelne ülevaade veebis olevast tekstist) ning on vastavalt ka märgistatud.</p>
----	----	------------	--	--	--

87	116	11.1.2.1.2	Audio-only and video only (pre-recorded - closed functionality)	Where ICT is non-web software that provides a user interface which is closed to assistive technologies for screen reading	<p>Test eellindistatud helisalvestise korral.</p> <p>Juhul kui rakendus ei toeta ekraanilugejate kasutamist, aga rakenduses on eellindistatud helisalvestised ning rakenduse kasutamiseks on vaja neid helisalvestusi kuulata, siis kontrolli, kas rakendus pakub vastavatele helisalvestistele samaväärset visuaalset alternatiivi (näiteks vaegkuuljate subtiitrid või tekstiline sisukirjeldus (<i>transcription</i>) nagu salvestise sisu käsikiri).</p> <p>Test eellindistatud helita video korral.</p> <p>Juhul kui rakendus ei toeta ekraanilugejate kasutamist, aga rakenduses on eellindistatud helita videod ning rakenduse kasutamiseks on vaja neid eellindistatud helita videosid vaadata ja rakendus on võimeline lugema heliliselt mittetekstilist sisu, siis kontrolli selle võimalusega, kas rakendus pakub vastavatele videotele samaväärset helilist alternatiivi nagu näiteks helikirjeldus (<i>audio description</i>; helikirjeldus on pealeloetav kirjeldus, kus dialoogide vahel kirjeldatakse ka ekraanil nähtavat).</p>
88	20	11.1.2.2	Captions (pre-recorded)	Where ICT is non-web software that provides a user interface	<p>Kontrolli, kas eellindistatud helile mistahes vormis (nt. taskuhääling, helindatud video) on lisatud selle sisu sünkroonselt edasi andvad vaegkuuljate subtiitrid.</p> <p>Erand on audio- ja videosisu, mis on ise alternatiiviks veebis olevale sisule (nt. helitu viipekeelne ülevaade veebis olevast tekstist) ning on vastavalt ka märgistatud.</p>

89	22	11.1.2.3.1	Audio description or media alternative (pre-recorded)	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	Kontrolli, kas eellindistatud videole on lisatud selle sisu sünkroonselt edasi andev tekstiline sisukirjeldus (<i>transcription</i> ; nt. salvestise sisu käsikiri) või helikirjeldus (<i>audio description</i> ; helikirjeldus on pealeloetav kirjeldus, kus dialoogide vahel kirjeldatakse ka ekraanil nähtavat).
90	117	11.1.2.3.2	Audio description or media alternative (pre-recorded - closed functionality)	Where ICT is non-web software that provides a user interface which is closed to assistive technologies for screen reading	Juhul kui rakendus ei toeta ekraanilugejate kasutamist, aga rakenduses on eellindistatud videod ning rakendus on võimeline lugema heliliselt mittetekstilist sisu, siis kontrolli selle võimalusega, kas rakendus pakub vastavatele videotele samaväärset helilist alternatiivi nagu näiteks helikirjeldus (<i>audio description</i> ; helikirjeldus on pealeloetav kirjeldus, kus dialoogide vahel kirjeldatakse ka ekraanil nähtavat).
91	21	11.1.2.5	Audio description (pre-recorded)	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Kontrolli, kas eellindistatud videole on lisatud selle sisu sünkroonselt edasi andev helikirjeldus (<i>audio description</i> ; helikirjeldus on pealeloetav kirjeldus, kus dialoogide vahel kirjeldatakse ka ekraanil nähtavat).

92	66	11.1.3.1.1	Info and relationships	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	<p>Juhul kui nõue 11.5.2.6, 11.5.2.8 või 11.5.2.9 on mittevastav, siis märgi mittevastavaks ka 11.1.3.1.1.</p> <p>Juhul kui nõuded 11.5.2.6, 11.5.2.8 ja 11.5.2.9 on vastavad, siis kontrolli, kas kogu visuaalselt esitatud informatsioon, struktuur ja seosed (näiteks mitte-klikitavad elemendid nagu loendid, pealkirjad, tabelid ja graafikud) ekraanilugejale mõistetavalt esitatud (st. see teave on tarkvaraliselt kindlaks tehtav).</p>
93	59	11.1.3.2.1	Meaningful sequence	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	Kontrolli ekraanilugejaga - juhul kui sisu esitamise järjekord mõjutab selle tähendust -, kas rakenduse sisu loetakse ette samas järjekorras nagu rakenduses näha (kui sisu esitamise järjekord on üldjoontes sama, siis on testi tulemus nõudele vastav).

94	12	11.1.3.3	Sensory characteristics	Where ICT is non-web software that provides a user interface	<p>See nõue kehtib olukordades, kus kasutajale antakse tekstilisi juhendeid ekraanikuva sisu kasutamiseks: tekstilised juhendid ei tohi viidata ainult vastavate elementide kujule, suurusele ja asukohale (näiteks värvilised nooled, ümarad nupud jne) ning kasutajale tuleb anda mõni muu viide lisaks (näiteks värvilisele edasiminekuks mõeldud noolele on kirjutatud "edasi" ja juhend suunab klikkima värvilisele noolele, mille peale on kirjutatud "edasi").</p> <p>Teosta kontroll visuaalselt.</p>
95	30	11.1.3.4	Orientation	Where ICT is non-web software that provides a user interface	<p>Keera testimiseks kasutatavat seadet ning kontrolli, kas rakendust on võimalik kasutada nii püstises kui ka külje peal olevas asendis.</p> <p>Nõude eesmärk on tagada, et rakendust saab kasutada nii püstises kui ka külje peal olevas asendis vastavalt kasutaja eelistustele ning käesolev test ei kontrolli, kas rakenduse sisu või funktsionaalsus jääb ligipääsetavaks ka pärast asendi muutmist.</p>
96	52	11.1.3.5.1	Identify Input Purpose	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	<p>Kontrolli ekraanilugejaga, kas see teatab, mis eesmärk igal täidetaval vormiväljal on (st. ekraanilugeja ei ütle lihtsalt, et fookuses on vormiväli, vaid näiteks e-posti aadressi vormivälja puhul täpsustab, et tegemist on vormiväljaga, kuhu sisestada e-posti aadress).</p>

97	118	11.1.3.5.2	Identify input purpose (closed functionality)	Where ICT is non-web software that provides a user interface which is closed to assistive technologies for screen reading	Juhul kui rakendus ei toeta ekraanilugejate kasutamist, aga rakendus on võimeline lugema heliliselt mittetekstilist sisu, siis kontrolli selle võimalusega, kas see teatab, mis eesmärk igal täidetaval vormiväljal on (st. ekraanilugeja ei ütle lihtsalt, et fookuses on vormiväli, vaid näiteks e-posti aadressi vormivälja puhul täpsustab, et tegemist on vormiväljaga, kuhu sisestada e-posti aadress).
----	-----	------------	---	---	---

98	32	11.1.4.1	Use of Colour	Where ICT is non-web software that provides a user interface	<p>Testi eesmärk on kontrollida, et värv ei ole ainus visuaalne vahend, millega edastatakse teavet, osutatakse tegevusele, küsitakse reaktsiooni (nt. täitmata jäänud kohustuslike vormiväljade markeerimine osutamaks, et need on jäänud täitmata) või eristatakse visuaalselt elemente.</p> <p>Seega kontrolli visuaalselt, et:</p> <p>*** teave, mida edastatakse omavahel eristatud värvidega, on olemas ka tekstiliselt.</p> <p>*** värvilistel vormi nuppudel on olemas tekst.</p> <p>*** värvilistel tekstidel, kus värv näitab selle teksti spetsiifilist tähendust, on tekstil juures veel mõni visuaalne tunnus, mis näitab selle teksti spetsiifilist tähendust.</p> <p>*** juhul, kui mittetekstilist sisu eristatakse vaid värvidega, on seesama sisu eristatud ka mustriaga (näiteks joondiagrammil on üks joon esitatud siniselt ja pidevjoonena ning teine joon roheliselt ja punktiirina).</p> <p>*** juhul, kui lingid või nupud on eristatud ainult värviga, siis:</p> <p>*** *** peab lingi või nupu kontrastsussuhe võrreldes ümbritseva tekstiga olema vähemalt 3:1'le (vajadusel testi seda olukorda koos kontrastsusnõuete 11.1.4.3 ja 11.1.4.11 vastavuse testimisega).</p> <p>*** *** sõrme selle elemendi peal liigutades tekib juurde veel mõni visuaalne eristav tunnus.</p> <p>Vaata üle tekstid, lingid, diagrammid, sisestusväljad (otsingulahter,</p>
----	----	----------	---------------	--	--

					<p>väljad sisselogimiseks, uudiskirjaga liitumiseks vms) jne.</p> <p>Juhul, kui testitavas ekraanikuvast on vorm, siis testi nõudeid 11.1.4.1, 11.3.3.1.1 ja 11.3.3.3 koos (nõude 11.1.4.1 raames vaata üle, kas vigane väli on eristatud lisaks värvile veel mõne visuaalse tunnusega).</p>
99	13	11.1.4.2	Audio control	Where ICT is non-web software that provides a user interface	<p>Juhul kui rakenduses hakkab automaatselt mängima heli, mis kestab kauem kui 3 sekundit, siis kontrolli, kas seda on võimalik katkestada, kinni panna või selle helitugevust muuta.</p>
100	38	11.1.4.3	Contrast (Minimum)	Where ICT is non-web software that provides a user interface	<p>Teksti ja tema tausta värvid peavad olema piisavalt erinevad, et nende kontrastsus oleks minimaalselt 4,5:1 või suurte tekstide (st. tekstid mille tähemärgi suurus on vähemalt 18 või paksus kirjas 14 punkti) puhul 3:1. Tee ekraanikuvast kuvatõmmis, uuri välja värvikoodid (kasuta värvimäärajat: https://html-color-codes.info/colors-from-image/) ning värvide kontrastsust saab kontrollida värvikoodide järgi WEBAIM tööriistas (https://webaim.org/resources/contrastchecker/).</p> <p>Kui äpil on stiilvahetaja (st. pakutakse võimalust sisse lülitada kõrgkontrastne vaade), siis võib tavavaates kontrastsusvigu olla, aga sellisel juhul peab kõrgkontrastne vaade vastama täielikult nõuetele.</p>

101	7	11.1.4.4.1	Resize text	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	Seadista nutitelefone operatsioonisüsteemi seadetes teksti suurendus 200% peale ja kontrolli visuaalselt, kas testitava rakenduse sisu on loetav ja kasutatav.
102	119	11.1.4.4.2	Resize text (closed functionality)	Where ICT is non-web software that provides a user interface which is closed to assistive technologies for screen reading	<p>Juhul kui rakendus ei toeta tugitehnoloogia kasutamist ning seadme tootja on määratlenud täpse ekraani vaatamise kauguse, siis mõõda suure "H" tähe kõrgus joonlauaga ja kontrolli, kas selle vaatenurk inimese silmadest (<i>subtended angle</i>; https://www.mathsisfun.com/definitions/subtended-angle.html) on vähemalt 0,7° (0,7 kraadi).</p> <p>Kraadi saab välja arvutada selle valemi järgi: $\Psi = (180 \times H) / (\pi \times D)$. ψ on vaatenurk kraadides, H on tähe kõrgus millimeetrites, D on vaatamise kaugus millimeetrites. Näiteks 250 mm vaatekauguse ja 3,1 mm kõrguse tähe korral on vaatenurk $((180 \times 3,1) / (\pi \times 250)) = 0,71$ kraadi ehk testi tulemus vastab kriteeriumile.</p>

103	53	11.1.4.5.1	Images of text	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	<p>Nõue ütleb, et juhul kui märgendkeel võimaldab teksti samalaadset visuaalset esitust nagu teksti esitlemine pildivormingus, siis tuleb tekst esitada pildivorminguta.</p> <p>Teksti esitlemine pildivormingus on lubatud, kui kasutaja saab ise visuaali kohandada, ning juhul, kui pildivorming on vältimatu (näiteks logod, millele on kirjutatud tekst). Selliste erandite korral peab pildil olema alt-tekst, mis annab edasi sama informatsiooni nagu pilt või ikoon ise.</p> <p>Nõude kontrollimiseks vaata, kas ekraanilugeja loeb ette kõik nähtavad tekstid.</p>
104	120	11.1.4.5.2	Images of text (closed functionality)	Where ICT is non-web software that provides a user interface which is closed to assistive technologies for screen reading	Juhul kui rakendus ei toeta ekraanilugejate kasutamist, aga rakendus on võimeline lugema heliliselt mittetekstilist sisu, siis kontrolli selle võimalusega, kas see loeb kõigi informatiivsete piltide juures ette kirjelduse, mis annab edasi sama informatsiooni nagu pilt ise.
105	3	11.1.4.10	Reflow	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Vaata rakendust erinevate mõõtudega seadmetes (nt. erinevad nutitelefonid või nutitelefon ja tahvelarvuti) ning kontrolli, kas rakendus on kohanduv, st sisu peab olema kasutatav ega tohi nõuda kerimist kahes suunas (erandid on tabelid, pildid vms).

106	39	11.1.4.11	Non-text contrast	Where ICT is non-web software that provides a user interface	<p>Kasutajaliidese elemendi (nt. sisestusväli) või graafilise elemendi (nt. ikoon) ja tema tausta värvide kontrastus peab olema vähemalt 3:1 erinevates olekutes (elemendil on fookus/ei ole fookust jne). Tee ekraanikuvast kuvatõmmis, uuri välja värvikoodid (kasuta värvimääraja: https://html-color-codes.info/colors-from-image/) ning värvide kontrastsust saab kontrollida värvikoodide järgi WEBAIM tööriistas (https://webaim.org/resources/contrastchecker/).</p> <p>Kui äpil on stiilvahetaja (st. pakutakse võimalust sisse lülitada kõrgkontrastne vaade), siis võib tavavaates kontrastsusvigu olla, aga sellisel juhul peab kõrgkontrastne vaade vastama täielikult nõuetele.</p>
107	121	11.1.4.12	Text spacing	Where ICT is non-web software that provides a user interface	<p>Juhul kui rakendus seda võimaldab, siis suurenda teksti vahekaugused nii kaugele nagu seda käesolev nõue näeb (reavahe 1,5 korda suurem kui font; lõikude vahe 2 korda suurem kui font; tähtede vahe 0,12 ühikut fondi suurusest; sõnade vahe 0,16 ühikut fondi suurusest). Kontrolli visuaalselt, kas kogu lehekülje tekst ja funktsionaalsus on loetav ja kasutatav.</p> <p>Enne testidega jätkamist tuleb algsätteid taastada (nt. lehte värskendades).</p>

108	44	11.1.4.13	Content on hover or focus	Where ICT is non-web software that provides a user interface	<p>Nõue käsitleb sellist sisu, mis ilmub välja alles siis, kui mingile elemendile klaviatuuriga fookust anda (nt. olukord, kus jättes fookuse menüü ühe nupu peale, ilmub nupu alla lisatekst, mis varjab ära menüü mõne teise nupu).</p> <p>Samaaegselt nõude 11.2.1.1.1 testimisega kontrolli, kas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tekkinud sisu on võimalik kinni panna ilma kursorit või fookust liigutamata (näiteks ESC klahviga) JA - kursori saab liigutada tekkinud sisu peale ilma, et see ära kaoks JA - tekkinud sisu ei kao ära enne, kui kasutaja selle tahtlikult kinni paneb, kursori või fookuse mujale liigutab või kui tekkinud sisu (näiteks veateade) pole enam aktuaalne. <p>Erandid on veateated ning sisu, mis ei tulene rakendusest vaid kasutatavast nutiseadmest.</p>
-----	----	-----------	---------------------------	--	---

109	43	11.2.1.1.1	Keyboard	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	<p>Nõue ütleb, et kõik ekraanikuva funktsioonid peavad olema kasutatavad üksnes klaviatuuriga, sealhulgas ei tohi klahvile vajutamine olla seotud konkreetsete ajaliste limiitidega (näiteks klahvi all hoidmine pikema aja vältel). Nõue ei kohaldu olukordadele, kus klaviatuuri pole võimalik kasutada (näiteks sõrmega joone tõmbamine).</p> <p>Nõude kontrolliks kasuta ekraanikuva klaviatuuriga: liigu Tab-nupuga ekraanikuval ringi (Shift+Tab saab tagasi liikuda); aktiveeri Enter-nupuga linke ja nuppe; märgi Space-nupuga märkeruute; navigeeri nooltega menüüdes; muuda nooltega raadionuppude (<i>radio buttons</i>) olekuid; sulge Esc-nupuga modaale.</p>
110	122	11.2.1.1.2	Keyboard (closed functionality)	Where ICT is non-web software that provides a user interface which is closed to assistive technologies for screen reading	Juhul kui klaviatuuriga navigeerimine pole võimalik, siis kontrolli, kas kogu funktsionaalsus on siiski kasutatav ilma nägemisvõimeta.
111	45	11.2.1.2	No keyboard trap	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Samaaegselt nõude 11.2.1.1.1 testimisega kontrolli, et ei oleks nn klaviatuurilõksusid, kus klaviatuuri fookus jääks kinni kindla elemendi külge, kust ei saa edasi ega tagasi navigeerida.

112	42	11.2.1.4.1	Character Key shortcuts	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	<p>Vajuta klaviatuuril ükshaaval läbi kõik tähed ja numbrid kontrollimaks, kas klaviatuuri kiirvalikud sel ekraanikuval koosnevad ainult üksikutest tähe- või numbriklahvidest (see funktsionaalsus sobib klaviatuuri kasutajatele, aga segab näiteks häälkäskluste kasutajaid). Juhul kui mõni ühe-klahviline kiirvalik aktiveerub (nt. otsingufunktsiooni saab vaikumisi aktiveerida vaid ainult tähega s), siis peab olema võimalik sellised kiirvalikud välja lülitada või ümber seadistada (nt. lisada kiirvalikusse muuteklahvi (<i>modifier key</i>) nagu näiteks Shift).</p> <p>Nõude erandid on sellised ühe-klahvilised kiirvalikud, mida saab kasutada ainult siis, kui mõni konkreetne kasutajaliidese element on fookuses.</p>
113	123	11.2.1.4.2	Character key shortcuts (closed functionality)	Where ICT is non-web software that provides a user interface which is closed to assistive technologies for screen reading	Juhul kui klaviatuuriga navigeerimine pole võimalik, siis kontrolli, kas kogu funktsionaalsus on siiski kasutatav ilma nägemisvõimeta.
114	14	11.2.2.1	Timing adjustable	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul, kui rakendusel on ajalimiit (lühem kui 20 tundi), peab kasutajat sellest hoiatama, lubama limiidi välja lülitamist või pikendamist (selleks peab andma vähemalt 20 sekundit aega).

115	15	11.2.2.2	Pause, stop, hide	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Kontrolli: *** kas on võimalus peatada, panna pausile või peita sisu, mis on automaatselt liikuv või sähviv (animatsioonid, karussellid jne) ja kestab kauem kui 5 sekundit. *** kas dünaamilist sisu (nt automaatne rakendusevärskendus) saab panna pausile, peatada, peita või on võimalus kohandada uuenduste tihedust.
116	16	11.2.3.1	Three flashes or below threshold	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Kontrolli, et rakenduses ei ole sisu, mis sähviks rohkem kui 3 korda sekundis. Erandiks on piisavalt väike sisu, mille sähvatused on madala kontrastsusega ja ei sisalda liialt palju punast värvi.
117	46	11.2.4.3	Focus Order	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Samaaegselt nõude 11.2.1.1.1 testimisega kontrolli, kas kasutajaliideste elementide fookuseerimise järjekord on loogiline ja intuiitiivne.
118	54	11.2.4.4	Link purpose (in context)	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Kontrolli ekraanilugejaga, et linkide otstarve on arusaadav ainuüksi lingi tekstist või koos seda ümbritseva ekraanilugeja poolt ettelõetava kontekstiga.
119	17	11.2.4.6	Headings and Labels	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Kontrolli visuaalselt, kas rakenduse pealkirjad kirjeldavad järgnevat sisu; kas vormiväljade pealkirjad kirjeldavad täpselt, mida sinna kirjutada jne (nt. "Eesnimi" ja "Perekonnanimi", mitte "Nimi" ja "Perekonnanimi").

120	47	11.2.4.7	Focus Visible	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Samaaegselt nõude 11.2.1.1.1 testimisega kontrolli, kas igal aktiveeritaval kasutajaliidese elemendil - nagu näiteks nupp või link - on fookusstiil, mis seda eristab teistest elementidest antud elemendi fookusesse võtmisel.
121	26	11.2.5.1	Pointer Gestures	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Kontrolli, kas tegevusi, mille jaoks peab kasutama mitut sõrme või liigutama sõrme mobiilikraanil konkreetset trajektoori pidi (lohistamine (<i>drag</i>), libistamine (<i>slide</i>) jne), saab teha ka tavalise puudutusega. Testida tuleb vaid tegevusi, mis on rakenduse-sisesed (st. ei ole ehitatud operatsioonisüsteemi sisse).
122	27	11.2.5.2	Pointer cancellation	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Kontrolli, kas on võimalik päästiksündmust nagu hiire allavajutus (<i>onmousedown</i>) tagasi võtta. Nt. kui sõrmega nupu peale vajutada, kuid lahti laskmata nupu pealt ära liikuda, siis ei tohi seda lugeda nupu vajutuseks. Testida tuleb vaid tegevusi, mis on rakenduse-sisesed (st. ei ole ehitatud operatsioonisüsteemi sisse).
123	55	11.2.5.3.1	Label in Name	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	Liigu ekraanilugejaga läbi lehe ning kontrolli, et linkide, nuppude ja sisendite nähtav silt kattub nimega, mille loeb ette ekraanilugeja, või kattub nime algusega, mille loeb ette ekraanilugeja.

124	29	11.2.5.4	Motion actuation	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Kui mõni tegevus testitaval rakendusel eeldab seadme liigutamist (nt. raputamine) või kasutaja liigutamist (nt. lehvitamine kaamerasse), siis kontrolli, kas seda tegevust saab teha ka muud moodi (nt. vajutades nupule). Testida tuleb vaid tegevusi, mis on rakenduse-sisesed (st. ei ole ehitatud operatsioonisüsteemi sisse).
125	56	11.3.1.1.1	Language of page	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	Juhul kui nutitelefone operatsioonisüsteem pakub keele määratlemise seadistust ("locale / language" seadistus), siis enne testimist seadista see igaks juhuks samale keelele, milles on kirjutatud rakenduse tekstid. See on vajalik, sest nõuetele vastav rakendus võtab keele atribuudi eelnimetatud seadistusest või on rakendusel olemas vastav funktsionaalsus, mis selle atribuudi tarkvarale (ehk antud juhul ekraanilugejale) edastab. Nutitelefone ekraanilugeja keele seadistusega midagi tegema ei pea, sest juhul kui ekraanilugeja täpse keele atribuudi kätte saab, siis ta hakkab tekste lugema selles keeles, mis atribuudis kirjas. Kontrolli, kas ekraanilugeja loeb rakenduse sisu samas keeles, milles on kirjutatud selle tekstid.

126	124	11.3.1.1.2	Language of software (closed functionality)	Where ICT is non-web software that provides a user interface which is closed to assistive technologies for screen reading	Juhul kui rakendus ei toeta ekraanilugejate kasutamist või selle sisu ei ole rakenduse pakkuja kontrolli all või rakenduse keelt ei saa ilma nägemisvõimeta valida, aga rakendusel on sisu korrektselt lugev heliväljund (vead on lubatud nimede, tehniliste terminite ja teistest keeltest pärit toorlaenude puhul), siis kontrolli, kas ekraanilugeja loeb rakenduse sisu samas keeles, milles on kirjutatud selle tekstid.
127	48	11.3.2.1	On Focus	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Samaaegselt nõude 11.2.1.1.1 testimisega kontrolli, et elemendi fookusesse võtmisel ei toimu olulist ja ootamatut muutust. Näiteks nõue on mittevastav siis, kui liigutada klaviatuuriga fookus vormi saatmise nupule ning ilma seda nuppu vajutamata (st. ilma vormi ära saatmise käsklust andmata) saadab veebileht vormi automaatselt ära.
128	49	11.3.2.2	On Input	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Samaaegselt nõude 11.2.1.1.1 testimisega kontrolli, et vormi sisestamisel või kasutajaliidese elemendi muutmisel (nt. märkeruudu märkimine, raadionupu oleku muutmine) ei toimu olulist ja ootamatut muutust. Näiteks nõue on mittevastav siis, kui teha märkeruutu mäрге ning vahetult peale seda avaneb ootamatult uus veebileht eraldi aknas.

129	33	11.3.3.1.1	Error Identification	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	Juhul, kui testitavas ekraanikuvas on vorm, siis testi nõudeid 11.1.4.1, 11.3.3.1.1 ja 11.3.3.3 koos. Kirjuta vormi sihilikult midagi valesti, püüa vorm ära saata ja kontrolli, kas vigane väli on teistest eristatud ning kas selle välja juurde tekkis tekstiline veateade.
130	125	11.3.3.1.2	Error Identification (closed functionality)	Where ICT is non-web software that provides a user interface which is closed to assistive technologies for screen reading	Juhul kui rakendus ei toeta ekraanilugejate kasutamist, aga rakendusel on heliväljund ja rakendus tuvastab sisestusvead automaatselt, siis kontrolli, kas heliväljund tunneb vea ära ning kirjeldab seda viga.
131	35	11.3.3.2	Labels or Instructions	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul kui testitava ekraanikuva sisu eeldab täpset sisendit kasutajalt (nt. on ekraanikuvas kasutajale esitatud valikute tegemiseks raadionupud, märkeruudud, vorm konkreetse sisuga info andmiseks vms), siis kontrolli visuaalselt: *** kas antud elementide juures on sildid ja/või selgitused, mille järgi kasutaja saab aru, millist sisendit temalt oodatakse. *** juhul, kui osa antud elementidest on kohustuslikud ja osa vabatahtlikud, siis on need selgelt omavahel eristatud. *** juhul, kui sisend peab olema olema konkreetses formaadis (nt. konkreetses formaadis telefoninumber), siis on selgitatud, mis formaadis see info peab olema.

132	34	11.3.3.3	Error Suggestion	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul, kui testitavas ekraanikuvas on vorm, siis testi nõudeid 11.1.4.1, 11.3.3.1.1 ja 11.3.3.3 koos. Kontrolli, kas veateates on soovitus selle parandamiseks.
133	36	11.3.3.4	Error prevention (legal, financial, data)	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul kui testitavas rakenduses on vorm, mille ära saatmisel on õiguslikud või finantsilised tagajärjed, siis kontrolli, kas kasutajal on võimalik sisestatud info üle vaadata, seda parandada ning vajadusel vormi ärasaatmine tagasi võtta.
134	131	11.4.1.1.1	Parsing	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	Juhul kui testitava rakenduse kood on kirjutatud tugitehnoloogiatele kättesaadavas märgendkeeles (näiteks HTML'is), siis kontrolli: *** kas elementidel on korrektsed algus- ja lõpumärgendid. *** kas elemendid on korrektselt pesastatud. *** kas elemendid on topeltatribuutideta. *** kas elemendid on unikaalsete identifikaatoritega (v.a juhtudel, kui eriomadused on lubatud). See nõue on standardisse üle võetud otse WCAG 2.1'st. 21. september 2023 lisati WCAG 2.1's sellele järgnev märkus: <i>This Success Criterion should be considered as always satisfied for any content using HTML or XML.</i> Seetõttu on ka siinses hindamisvormis see nõue märgitud vaikimisi vastavaks.

135	62	11.4.1.2.1	Name, Role, Value	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	<p>Juhul kui nõue 11.5.2.5 või 11.5.2.7 on mittevastav, siis märgi mittevastavaks ka 11.4.1.2.1.</p> <p>Juhul kui nõuded 11.5.2.5 ja 11.5.2.7 on vastavad, siis kontrolli, kas ekraanilugeja teatab iga kasutajaliidese elemendi (nt. link, vormiväli, nupp, ikoon, kalender kuupäeva valimiseks jne) nimetuse ja eesmärgi ning teatab ka sellest, kui selle väärtus muutub (nt. element on fookuses, valitud, märgitud jne: vajadusel tuleb ise lahtrisse teha linnuke vms). Nõude eesmärk on tagada, et kasutajaliidese elemendid on tugitehnoloogiatega sama kasutatavad nagu need on ilma tugitehnoloogiata.</p>
136	57	11.4.1.3.1	Status Messages	Where ICT is non-web software that provides a user interface and that supports access to assistive technologies for screen reading	<p>Kontrolli ekraanilugejaga, kas olekumuudatused (nagu veateated või “Otsin...”, “Leiti 12 vastet”, “Vasteid ei leitud”) loetakse ette ilma, et kasutaja selle ekraanilugejaga fookusesse võtab.</p>

137	132	11.5.2.3	Use of accessibility services	Where ICT is non-web software that provides a user interface	<p>Nõue on vastav ainult siis, kui nõuded 11.5.2.5, 11.5.2.6, 11.5.2.7, 11.5.2.8, 11.5.2.9, 11.5.2.10, 11.5.2.11, 11.5.2.12, 11.5.2.13, 11.5.2.14, 11.5.2.15, 11.5.2.16 ja 11.5.2.17 on eranditult vastavad.</p> <p>20. märts 2024 otsustas standardit uuendav töögrupp, et standardi uues versioonis (EN 301 549 V.4.1.1, muutub kohustuslikuks eelduslikult 2026. aastal) pole see nõue enam kohustuslik, mistõttu on ka siinses hindamisvormis see nõue märgitud vaikimisi kohaldamatuks. Siin on rohkem infot standardi uuendamise töögrupi vastavatest aruteludest: https://labs.etsi.org/rep/HF/en301549/-/issues/239</p>
138	60	11.5.2.5	Object information	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Kontrolli ekraanilugejaga, kas see annab edasi kasutajaliidese elementide rolli, oleku, piirid, nime ja kirjelduse.
139	63	11.5.2.6	Row, column, and headers	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul kui kasutajaliidese on tabelid, siis kontrolli ekraanilugejaga, kas see annab edasi tabelite iga rea ja veeru info (sh iga rea- ja veerupäised, juhul kui need olemas on).
140	61	11.5.2.7	Values	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul kui kasutajaliidese elemendil on väärtused, siis kontrolli ekraanilugejaga, kas see annab edasi hetkeväärtuse ja piirväärtused (st. miinimum- ja maksimumväärtuse).

141	64	11.5.2.8	Label relationships	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul kui mõned kasutajaliidese elemendid on siltideks teistele kasutajaliidese elementidele, siis kontrolli ekraanilugejaga, kas see annab edasi vastavate kasutajaliideste omavahelise seose (näiteks, kas sisestusvälja fookusesse võttes loetakse ette sisestusvälja silt või silti fookusesse võttes mainitakse selle sisestusvälja).
142	65	11.5.2.9	Parent-child relationships	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul kui mõned kasutajaliidese elemendid on hierarhiline (põhielementidel on alaelemendid jne, näiteks laiendatav menüü), siis kontrolli ekraanilugejaga, kas elementide omavahelised seosed on mõistetavad.
143	67	11.5.2.10	Text	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul kui rakenduses on tekstid, siis kontrolli ekraanilugejaga, kas see annab edasi teksti sisu, omadused ja piirid.
144	68	11.5.2.11	List of available actions	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul kui kasutajal on võimalik käivitada tegevusi kasutajaliidese elementidest (nt. nupule vajutamine vormi ära saatmiseks), siis kontrolli, kas ekraanilugeja loeb need tegevused ette.
145	69	11.5.2.12	Execution of available actions	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul kui kasutajal on võimalik käivitada tegevusi kasutajaliidese elementidest (nt. nupule vajutus saadab vormi ära) ning turvaseadistus lubab tugitehnoloogiatel (nt. ekraanilugeja) käivitada neid tegevusi, siis kontrolli, kas need tegevused käivituvad häälkäskluste peale.

146	70	11.5.2.13	Tracking of focus and selection attributes	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul kui mõni kasutajaliidese element võimaldab teksti muutmist, siis kontrolli, kas ekraanilugeja jagab infot fookuse asukohta (ehk kursori), teksti sisestamise kohta ja teksti selekteerimise võimaluste kohta.
147	71	11.5.2.14	Modification of focus and selection attributes	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul kui mõni kasutajaliidese element võimaldab teksti muutmist ning turvaseadistus lubab tugitehnoloogiatel (nt. ekraanilugeja) muuta fookuse (ehk kursori) asukohta, teksti sisestamise kohta ja teksti selekteerida teksti, siis kontrolli ekraanilugeja ja häälkäsklusega, kas need tegevused on võimalikud.

148	72	11.5.2.15	Change notification	Where ICT is non-web software that provides a user interface	<p>Kontrolli, kas ekraanilugeja mainib, kui toimub järgnevate elementide oleku või väärtuse muutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> *** roll, olek, piirid, nimi ja kirjeldus (nõue 11.5.2.5); *** read, veerud ning rea- ja veerupäised (nõue 11.5.2.6); *** kasutajaliidese elemendi hetkeväärtus, miinimum- ja maksimumväärtus (nõue 11.5.2.7); *** sildina toimivate ja sildistatud kasutajaliidese elementide omavahelised seosed (nõue 11.5.2.8); *** hierarhiliselt toimivate kasutajaliidese elementide omavahelised seosed (nõue 11.5.2.9); *** teksti sisu, omadused ja piirid (nõue 11.5.2.10); *** kasutajaliidese elementidest käivitavate tegevuste nimekiri (nõue 11.5.2.11); *** fookuse asukoht (ehk kursor), teksti sisestamise koht ja teksti selekteerimise võimalused (nõue 11.5.2.13).
149	73	11.5.2.16	Modifications of states and properties	Where ICT is non-web software that provides a user interface	<p>Juhul kui mõne kasutajaliidese elemendi olekut või omadusi saab muuta ilma tugitehnoloogiata (nt. ilma ekraanilugejata) ning turvaseadistus lubab tugitehnoloogiatel teha vastavaid muutuseid, siis kontrolli häälkäsklusega, kas elementide olekut või omadusi saab muuta ka tugitehnoloogiatega abil.</p>

150	74	11.5.2.17	Modifications of values and text	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul kui mõne kasutajaliidese elemendi väärtust või teksti saab muuta ilma tugitehnoloogiata (nt. ilma ekraanilugejata) ning turvaseadistus lubab tugitehnoloogiatel teha vastavaid muutuseid, siis kontrolli häälkäsklusega, kas elementide väärtust või teksti saab muuta ka tugitehnoloogiatega abil.
151	6	11.6.2	No disruption of accessibility features	Where ICT is non-web software that provides a user interface	Juhul kui rakenduses on funktsioonid, mis on märgitud avalikus rakenduse tehnilises infos (näiteks abi ekraanikuvas) kui ligipääsetavuse funktsioonid, siis kontrolli, kas nutitelefonisüsteem takistab nende toimimist (toimimise takistamine on lubatud ainult juhul, kui kasutaja on seda ise lubanud). Näiteks juhul kui rakenduse abi ekraanikuvas on välja toodud, et vaegnägijad saavad kasutada stiilivahetajat, siis kontrolli, kas stiilivahetaja toimib korrektselt.

152	8	11.7	User preferences	Where ICT is non-web software that is not designed to be isolated from its platform, and that provides a user interface	Juhul kui rakendus on disainitud alluma nutitelefonil operatsioonisüsteemi seadistusele, siis kontrolli, kas see seadistus mõõõtühikute, veebilehe värvi, kontrastsuse, kirjastiili, kirjastiili suuruse ning kursori fookusstiili osas toimib rakenduses. Testimiseks muuda nutitelefonil teksti suurust, kontrastust jne ning vaata, kas muutused toimuvad ka rakenduses.
153	110	11.8.1	Content technology	Where ICT is an authoring tool	Nõue on vastav ainult siis, kui nõuded 11.8.2, 11.8.3, 11.8.4 ja 11.8.5 on eranditult vastavad.
154	106	11.8.2	Accessible content creation	Where ICT is an authoring tool	Juhul kui rakenduse põhifunktsioon on digitaalse sisu arendamine, siis kontrolli, kas selle tööriistad võimaldavad luua sisu, mis vastab Euroopa digiligipääsetavuse standardi 9. peatükile (juhul kui loodav sisu on veebiline) või 10. peatükile (juhul kui loodav sisu on mitte-veebiline).
155	107	11.8.3	Preservation of accessibility information in transformations	Where ICT is an authoring tool that provides restructuring transformations or re-coding transformations	Juhul kui rakenduse põhifunktsioon on digitaalse sisu arendamine ja see pakub võimalust sisu teisendada (sisu platvorm jääb samaks, aga sisu struktuur muutub, nt. dokument jagatakse eraldi failideks) või ümber kodeerida (sisu kodeerimise tehnoloogia muutub), siis kontrolli, kas ligipääsetavuse info jääb selles samaks.

156	108	11.8.4	Repair assistance	Where ICT is an authoring tool	Juhul kui rakenduse põhifunktsioon on digitaalse sisu arendamine ja sel on funktsionaalsus, mis tuvastab ligipääsetavuse puudujääke, siis kontrolli, kas loomeinstrument (<i>authoring tool</i>) pakub soovitusi ligipääsetavuse puudujääkide parandamiseks.
157	109	11.8.5	Templates	Where ICT is an authoring tool that provides templates	Juhul kui rakenduse põhifunktsioon on digitaalse sisu arendamine, siis kontrolli, kas vähemalt üks digitaalse sisu loomise vormidest (<i>template</i>) vastab Euroopa digiligipääsetavuse standardile ja on vastavalt märgistatud.
158	5	12.1.1	Accessibility and compatibility features	Unconditional	<p>Juhul, kui on avaldatud rakenduse tehniline info (näiteks abi ekraanikuva) ning rakendusse on sisse ehitatud digiligipääsetavuse funktsioonid (näiteks rakenduse omaenda stiilivahetaja), siis tehnilises infos peab olema ülevaade sellest, kuidas digiligipääsetavuse funktsioone kasutada.</p> <p>Vaata üle, millised on rakenduse omaenda digiligipääsetavuse funktsioonid ja kontrolli, kas avalikus rakenduse tehnilises infos on ülevaade, kuidas digiligipääsetavuse funktsioone kasutada.</p> <p>Kuna see nõue on ekraanikuvade-ülene (nõue räägib rakenduse digiligipääsetavuse funktsioonidest), siis selle nõude testi tulemus tuleb märkida kõikidele ekraanikuvadele.</p>

159	128	12.1.2	Accessible documentation	Unconditional	<p>Juhul, kui domeeni tehniline info on avaldatud elektrooniliselt (näiteks abi alamleht), siis kontrolli, kas see vastab Euroopa digiligipääsetavuse standardile (st. kui vastaval alamlehel on vähemalt üks mittevastavus, siis on selle nõude testi tulemus mittevastav).</p> <p>Selle nõude testi tulemuse saab märkida vaid alamlehe kohta, kus on avaldatud tehniline info (ülejäanud alamlehtedel tuleb märkida nõue kohaldamatuks).</p>
-----	-----	--------	--------------------------	---------------	---

160	130	12.2.2	Information on accessibility and compatibility features	Unconditional	<p>Juhul kui rakendusel on kasutajatugi (näiteks rakenduse omaniku kõnekeskus, tehniline teenindus jne), siis peab see pakkuma infot rakendusse sisseehitatud ligipääsetavuse funktsioonide (näiteks stiilivahetaja) kohta või tugitehnoloogiatega ühilduvate funktsioonide dokumenteeritud ülevaate (näiteks abi ekraanikuval olev selgitus, mis tutvustab ekraanilugeja kasutamist antud domeenis) kohta.</p> <p>Seega juhul kui rakenduses on olemas kasutajatugi, siis helistab hindaja kasutajatukke ja uurib selle kohta (nt. "Ma tunnen huvi, mis võimalused on erivajadustega inimestel, näiteks pimedatel, kasutada (rakenduse nimi)?"). Testi tulemus on vastav ka siis, kui kasutajatoe töötaja ise ei oska täpselt vastata, aga kasutab vastamisel sedasama ülevaadet või mainib selle olemasolu.</p> <p>Kui rakendusel puudub kasutajatugi või puudub ülevaade, on nõue kohaldamatu.</p>
-----	-----	--------	---	---------------	---

161	58	12.2.3	Effective communication	Unconditional	<p>Rakenduse kasutajatugi (täpsemalt näiteks rakenduse omaniku kõnekeskus, tehniline teenindus jne) peab arvestama erivajadustega inimestega (st. erivajadustega inimesel on võimalik suhelda kasutajatoega otse või läbi tugiisiku) ning nõue on vastav ka siis, kui erivajadustega inimesele pakutakse kõikidest võimalikest variantidest kõige minimaalsemat tuge.</p> <p>Seega juhul kui rakendusel on olemas kasutajatugi, siis testitakse siin seda, kas ekraanilugejaga on võimalik leida ja teada saada kasutajatoe kontaktandmed.</p> <p>Ekraanikuvadel, kus ei ole kasutajatoe kontaktandmeid, on testi tulemus vastav siis, kui ekraanilugejaga on võimalik liikuda ükskõik millisele kasutajatoe kontaktandmeid esitavale ekraanikuvale.</p> <p>Ekraanikuvadel, kus on kasutajatoe kontaktandmed, on testi tulemus vastav siis, kui ekraanilugejaga on võimalik teada saada vähemalt üks kontaktviis (nt. telefoninumber, meiliaadress, rakenduse omaniku postiaadress).</p>
-----	----	--------	-------------------------	---------------	--

162	129	12.2.4	Accessible documentation	Unconditional	<p>Juhul kui rakenduse kasutajatugi väljastab dokumentatsiooni (näiteks nende kasutajatoe ekraanikuval on mõni pdf-formaadis dokument), siis kontrolli, kas see vastab Euroopa digiligipääsetavuse standardi peatükile 9 (juhul kui dokumendi näol on tegemist domeeni alamlehega) või peatükile 10 (juhul kui dokumendi näol on tegemist mitte-veebilise dokumendiga nagu pdf-fail). St. kui vastavas dokumendis on vähemalt üks mittevastavus, siis on selle nõude testi tulemus mittevastav.</p> <p>Kuna see nõue on ekraanikuvade-ülene (nõue räägib rakenduse kasutajatoe poolt väljastatavast dokumentatsioonist), siis selle nõude testi tulemus tuleb märkida kõikidele ekraanikuvadele.</p>
-----	-----	--------	--------------------------	---------------	--